

sedam dana u svijetu

- **WASHINGTON** Američki predsjednik Donald Trump pozvao Kongres da odobri financiranje zida na granici s Meksikom, u obranju naciji u utorak 8. siječnja, 18 dana otkako oko 800 000 državnih službenika nije dobilo plaću zbog djelomične blokade donošenja vladina proračuna, koji Trump uvjetuje sa 5,7 milijarda za gradnju zida. Američki je predsjednik prethodno najavio mogućnost proglašenja izvanrednoga stanja, što bi mu omogućilo da sam odobri financiranje zida.
- **SARAJEVO - WASHINGTON** Američki državni tajnik zatražio novi korak približavanja NATO-u. U pismu Predsjedništvu BiH objavljenom u utorak 8. siječnja Mike Pompeo zatražio je da se NATO-u dostavi nacionalni plan reforma, čime bi se aktivirao Akcijski plan za članstvo BiH u NATO-u. Tomu se uporno protivi Republika Srpska, koja ne želi postati članicom Sjevernoatlantskoga saveza prije Srbije.
- **BERLIN** Za curenje informacija o desetima političara odgovoran 20-godišnjak, objavio je Središnji ured za borbu protiv kriminala na internetu u utorak 8. siječnja, nakon što je Njemačka nekoliko dana bila u šoku jer su se na društvenim mrežama pojavili osobni i povjerljivi podatci o desetima njemačkih političara, uključujući i kancelarku Angelu Merkel. Prema spomenutom tijelu, hakiranje računa i objavljivanje podataka čin je mlade osobe koju su naljutili istupi političara.
- **BRUXELLES** Prvi put nakon potpisivanja nuklearnoga sporazuma EU je uvela sankcije Iranu, u utorak 8. siječnja. Riječ je o blokadi imovine iranske obavještajne službe i dvojice agenata, a mjera je uslijedila nakon što je Nizozemska optužila Iran za dva ubojstva na svojem teritoriju te se pridružila tvrdnjama Francuske i Danske da ta zemlja planira još napada u Europi.
- **LONDON** Zračna luka Heathrow blokirana zbog upozorenja na dron, u utorak 8. siječnja. Otkazani su odlazni letovi. Slična blokada iz istoga se razloga dogodila u drugoj londonskoj zračnoj luci Gatwicku.
- **RUSIJA** U Kalinjingradu otvoren plinski terminal u utorak 8. siječnja. Otvaranjem terminala, kojemu je nazočio i predsjednik Vladimir Putin, ta je ruska enklava postala potpuno neovisna o Litvi, članici EU-a kroz čiji je teritorij do sada stizao ruski plin.
- **ANKARA - JERUZALEM - PARIZ** Turski predsjednik uznemiren američkim stajalištem o sirijskim Kurdima. Recep Tayyip Erdogan oštro je u utorak 8. siječnja reagirao na izjavu Johna Boltona, savjetnika predsjednika Donalda Trumpa za nacionalnu sigurnost, koji je dva dana ranije u Izraelu rekao da će povlačenje američkih snaga iz Sirije biti uvjetovano jamstvom za sirijske Kurde, koje Turska smatra teroristima. U utorak je i francuski predsjednik Emmanuel Macron zatražio od Bijele kuće da zajamči sigurnost svih njihovih partnera, što uključuje i Kurde.
- **BERLIN** U Bremenu pretučen političar Alternative za Njemačku (AfD), u ponedjeljak 7. siječnja. Stranka je ocijenila da je riječ o pokušaju ubojstva 66-godišnjega političara Franka Magnitza, a odgovornima je proglasila ljevičarske skupine, implicitno i ljevičarske stranke. U petak 4. siječnja uhićena su trojica napadača koja su postavila eksplozivnu napravu kod podružnice AfD-a u saveznoj pokrajini Saskoj. U tom je napadu, smatra policija, moglo biti ljudskih žrtava.
- **AUSTRIJA - NJEMAČKA - ITALIJA** Zbog velike količine snijega u Alpama poginulo je najmanje sedam osoba, objavljeno je u ponedjeljak 7. siječnja. Velike količine snijega izazvale su brojne probleme. U subotu je, među ostalim, Münchenska zračna luka otkazala najmanje 120 letova.
- **TURSKA** U potonuću broda u Crnom moru poginulo je šest mornara, u ponedjeljak 7. siječnja. Teretni je brod plovio pod panamskom zastavom, a mornari na brodu bili su ukrajinski, azerbajdžanski i ruski državljani.
- **GABON** Neuspjeh pokušaj navodnoga državnoga udara dogodio se u ponedjeljak 7. siječnja. Navodni puč izveden je u ranim jutarnjim satima kad je skupina vojnika zauzela državnu radijsku postaju te su izrazili nezadovoljstvo vladavinom predsjednika Alija Bonga. Za nekoliko je sati vlada objavila da je sve pod kontrolom.
- **EGIPAT** Egipatski predsjednik Abdel Fatah al-Sisi otvorio je novu veliku koptsku katedralu u blizini Kaira, u nedjelju 6. siječnja, uoči Božića koji pravoslavni Kopti slave po julijanskom kalendaru. U subotu navečer u Kairu je u pokušaju deaktiviranja bombe namijenjene kršćanima poginuo policajac.
- **KABUL** U urušavanju tunela na sjeveru Afganistana poginulo je najmanje 30 rudara, u nedjelju 6. siječnja.
- **KUALA LUMPUR** Abdicirao malezijski kralj Muhammad V., u nedjelju 6. siječnja, ne otkrivši razloge prijevremenoga odlaska s prijestolja. Malezijskoga kralja bira Kraljevsko vijeće, predstavnik devet kraljevskih kuća, na mandat od pet godina.
- **ISTANBUL** Patrijarh Bartolomej i formalno proglasio Ukrajinu pravoslavnu Crkvu, u subotu 5. siječnja. Osim ekumenskoga carigradskoga patrijarha, odgovarajuću povelju potpisali su prvi poglavari nove Crkve metropolit Epifanije te ukrajinski predsjednik Petar Porošenko.
- **KINA** Predsjednik Xi Jinping zatražio je jačanje vojnih snaga, na sastanku kineskoga vojnoga vrha u subotu 5. siječnja. Nekoliko dana ranije, u srijedu 2. siječnja, Xi je izjavio da Kina još uvijek zadržava pravo uporabe sile kako bi postigla »ponovno ujedinjenje« s Tajvanom.
- **MEKSIKO** Gradonačelnik ubijen nekoliko sati nakon stupanja na dužnost, objavljeno je u srijedu 2. siječnja. Riječ je o Alejandru Apariciju, gradonačelniku Tlaxiaca na jugu zemlje. Od početka prošle godine u nasilju u Meksiku ubijeno je više od 26 000 ljudi.

INTERVJU

Tomislav Vuković

Prošle je godine snimljen dokumentarni film američkoga redatelja i producenta hrvatskoga podrijetla Nikole Kneza »Bleiburg: Ttova dozvola za genocid«, koji je prikazan u inozemstvu, gdje je već dobio nekoliko nagrada, a potom i u Hrvatskoj. Budući da je riječ o obilju novih, hrvatskoj široj javnosti nepoznatih dokumenata i podataka, npr.: svjedočanstva engleskih oficira, pripadnika 8. britanske armije koji su bili stacionirani na Bleiburgu, partizana pokajnika i ubojica, preživjelih hrvatskih civila s Bleiburškoga polja te povjesničara, i istraživača počinjenih zločina, zamolili smo autora filma za razgovor o toj problematiki.

Rođen je u Travniku, odrastao u Međimurju, a školovao se u Hrvatskoj i američkom Texasu. U Americi ima svoju filmsku tvrtku »iFilms LLC«, u kojoj nastaju razni medijski proizvodi. Do sada je dobio 42 filmske nagrade u Americi kao redatelj i pet nagrada kao scenarist na prestižnim međunarodnim filmskim festivalima. Prije nekoliko godina pokrenuo je »Hrvatski filmski institut« s ciljem stvaranja kvalitetnih medijskih proizvoda vezanih prvotno za hrvatsku kulturu i povijest. Osnivač je Međunarodne konferencije za dječja prava i edukaciju u suradnji s Texas A&M University, Zaklade sv. Marije na otoku Mljetu te još nekoliko neprofitnih organizacija.

Zbog zločudne srbijanske i jugoslavenske promidžbe

■ Na početku uobičajeno i očekivano pitanje: Zbog čega ste uopće došli na ideju da snimate film o Bleiburgu, temi o kojoj je ipak već objavljen popriličan broj knjiga, znanstvenih članaka i filmskih uradaka?

KNEZ: Postoje materijali o Bleiburgu na hrvatskom jeziku i samo poneki na engleskom. Rekao bih da su njihove zajedničke karakteristike ili jednostavno iznošenje činjenica s jedne strane ili miješanje »bijelih i crnih« vrijednosnih činjenica, što zamagljuje ionako nedovoljno jasne fakte. Nisam našao ni jedno književno ili vizu-

alno djelo koje je obuhvatilo cjelinu događaja, koje je usporedilo patnje hrvatskoga naroda, koje je stavilo u dijalektiku preživjele stradalnike bleiburške tragedije, njihove ubojice te posrednike toga strašnoga događaja. Ujedno, poneka postojeća djela više se koriste soc-umjetničkim dramaturgijama koje su zapadnomu gledatelju nejasne, čudne i neinteligentne. Obrada povijesnih tema po meni treba biti jasna, linearna, obuhvatiti što veći broj suprotstavljenih strana kako bi istina bila što svjetlija, glas pravde što glasniji, poruka što snažnija i slika kompletna i nedvosmislena. Strancima je teško povezati sve nabacane pojedinosti u cjelovitu, jedinstvenu sli-

Osvete su uvijek pojedinačnoga emotivnoga karaktera, a masovne su likvidacije dobro organizirane od samoga vrha vlasti, hladne i logične akcije koje uključuju sakaćenje zdravoga korpusa nacije, pljačku nacionalne imovine, okupaciju zemljišta i kontrolu resursa cijele države. Strahote mučenja, načini likvidacije naših ljudi na Bleiburgu i nakon njega bez sumnje govore o ritualnom, gotovo religijskom žrtvovanju.

ku, a najčešće Bleiburg povezuju s Jasenovcem zbog jake i zločudne srbijanske i jugoslavenske promidžbe, što nas automatski prebacuje iz pozicije žrtve u poziciju agresora pa se stječe dojam da se moramo opravdavati zato što su naši predci mučki i masovno, nepravedno i bez suđenja bili likvidi-

rani od partizana nakon završetka Drugoga svjetskoga rata i tijekom postojanja nesretne Jugoslavije. Želja mi je bila opisati bleiburški holokaust na način koji ne ostavlja sumnju u izrečeno i na koji se ne može proturječiti nikakvim naknadnim povijesnim i političkim konstrukcijama, te time imati u rukama jedinstven materijal koji se može prikazivati diljem svijeta u svakoj ustanovi i prigodi te ujedno imati povijesni i diplomatski alat koji nepobitno govori istinu o dijelu naše povijesti.

Prava se istina skriva

■ Koja ste povijesna vrela istraživali i koliko je trajalo Vaše istraživanje do završetka filma?

KNEZ: S obzirom na to da nisam povjesničar, prišao sam upotrebi drugačijih modela istraživanja, što je dovelo do mase nepoznatih, a korisnih materijala iz kojih se nedvosmisleno može napraviti odlična slika događaja. Uz to, obradio sam gotovo sve poznate i dostupne materijale domaćih i stranih autora. Uz grupu suradnika trebalo nam je više od godinu dana da sve skupa složimo u jedinstvenu cjelinu. Ipak, najvažniji materijali došli su iz arhiva međunarodnih službenih izvora. Za mene su ti materijali bili pravo otkriće. Iz svega proizlazi da se prava istina skriva, da organizacije koje proizvode buduće događaje ujedno skrivaju tehnološke metode utjecaja na ljude. Razvidno je da postoje službena i skrivena povijest. Ništa se u tom smislu ne događa prirodnim razvojem.

Odlučila je mala skupina ljudi

■ Možete li istaknuti barem neki povijesni podatak koji je za javnost novum u osvjetljavanju te, u Hrvatskoj nažalost još uvijek, kontroverzne teme.

KNEZ: Kako da ne. Npr. skupina komunista, budućih partizana i masovnih ubojica trenirana je u inozemnim kampovima za obuku gerilaca, po današnjem terorista! Oni su vrbovali druge nesretne i skupa s njima izvršavali masovne pokolje od Slovenije i Hrvatske do Bosne i Hercegovine,

Priča bivšega hrvatskoga predsjednika je bizarna

■ Vaš osvrt na tumačenje i opravdanje bleiburških zločina, pod kojim se, dakako, podrazumijevaju i križni putovi, da je riječ o očekivanoj i gotovo razumljivoj osveti partizanskih postrojba nakon pada NDH, po čemu je posebno postao poznat bivši hrvatski predsjednik Stjepan Mesić.

KNEZ: To je besmislica, spada u kategoriju zamagljivanja istine i održavanja lažne povijesti. Napomenu sam da su partizanske skupine i vodstvo bili pripremani u stranim kampovima prije početka rata. Jasno je da se na međunarodnom planu radilo na uspostavi Jugoslavije i Sovjetskoga Saveza koji su trebali biti garancija izoliranja naprednih njemačkih tehnologija od izvora mineralnih resursa te glavnoga cilja koji ne spominjem. Prišlo se tu formiranju i angažiranju terorističkih organizacija u koje su spadali partizani te uvođenju diktatora koji su pomoću masovnih žrtvovanja uspostavili jednoulmlje.

Po Mesićevoj logici može se reći da je Nezavisna Država Hrvatska nastala kao opravdana osveta za počinjene nepravde srbijanskih zločina nad Hrvatima u prvoj Jugoslaviji iako je svakomu jasno da je nastala kao zakonita potreba očuvanja i opstojnosti hrvatskoga narodnoga korpusa. Osvete su uvijek pojedinačnoga emotivnoga karaktera, a masovne su likvidacije dobro organizirane od samoga vrha vlasti, hladne i logične akcije koje uključuju karakteristike sakaćenja zdravoga korpusa nacije, pljačku nacionalne imovine, okupaciju zemljišta i kontrolu resursa cijele države. Strahote mučenja, načini likvidacije naših ljudi nakon Drugoga svjetskoga rata na Bleiburgu i nakon njega bez sumnje govore o ritualnom, gotovo religijskom žrtvovanju. O tome se polako počinju pojavljivati akademski radovi jer dolazi vrijeme pravoga dekodiranja povijesti čijim smo lažnim doktrinama generacijama izloženi. Stoga je priča o osveti bizarna. Amerikanci bi rekli: »Dobar, ali bezvrijedan pokušaj!«

Nikola Knez, autor dokumentarnoga filma »Bleiburg: Titova dozvola za genocid«

Srbije i Makedonije. Poznato je da su se ključne odluke donosile razvojem događaja na terenu. Mala skupina ljudi odlučila je o sudbini hrvatskoga naroda. Poznati su transkripti tajnih sastanaka u ono vrijeme ključnih osoba, istina, ne svih, iz kojih se zaključuje da je dvoje ljudi na kraju rata dalo pristanak za već pripremljene likvidacije. Postojala je i organizacija koja je u Hrvatskoj pripremila sve dokumente o osobama i njihovim obiteljima koji su bili protivnici stvaranja komunističke Jugoslavije. Ti su dokumenti dostavljeni Titu odnosno Englezima na Bleiburgu. Diplomatski put engleskoga prvoga ministra Winstona Churchila i njegova ađutanta Harolda McMillana, javni te posebice tajni sastanci, kao i transkripti njihovih razgovora otvaraju bogatu riznicu informacija. Nepoznato i pomalo šokantno.

Film je prikazan i na američkom nosaču aviona

■ **Gdje je film premijerno prikazan, komu je podijeljen i kako je primljen kod američke, tj. inozemne javnosti?**

KNEZ: Film je premijerno prikazan u švicarskoj Ženevi ispred akademske zajednice Međunarodnoga instituta za socijalne i ekonomske znanosti (International Institute for Social and Economic Sciences). Cilj mi je bio početi priču na tom mjestu iz više razloga jer 90 posto stranih akademika koji su bili na premijeri filma nije nikad čulo za poslijeratne bleiburške zločine. Većina je izrazila veliko zanimanje, ponudila pomoć u širenju priče, zauzela se za institucionaliziranje problema u Europi te otvorila široka vrata mogućnosti.

Premijera u Hrvatskoj bila je u Vinkovcima, na kojoj nažalost nisam mogao biti. Premijera u Americi bila je u Texasu na tekšaškom poljoprivrednom i vojnom sveučilištu Texas A/M (agriculture and military) University koji ima više od 50 ustanova diljem SAD-a i svijeta, čime je film postao sastavni dio edukativnoga materijala. Slijedilo je prikazivanje na američkom umirovljenom nosaču aviona Lexington iz Drugoga svjetskoga rata te u New Yorku. Drago mi je da je film pobudio veliko zanimanje i izazvao pozitivne emocije.

Moje je srce uz hrabre hrvatske ljude

■ **Zanimljivost je Vašega filma što se u njemu provlači gotovo neprekinuta crta zločina nad Hrvatima, koja započinje u prvim godinama nakon 1945. te se preljeva na godine komunističke Jugoslavije, a završava 1991. Traje dakle sve do uspostave neovisne demokratske Hrvatske države. Što ste time htjeli poručiti?**

KNEZ: Komunistička je Jugoslavija počela svoje djelovanje diverzijama i terorističkim akcijama te masovnim pokoljima Hrvata nakon Drugoga svjetskoga rata, što se ponovilo i u Domovinskom ratu. Upravo je i zaključno Domovinski rat pokazatelj pravoga karaktera te nasilničke i zločinačke ideologije, koja se kroz JNA i

Svi koji zagovaraju zaborav u ime mira ne čine dobro

■ **Kako tumačite činjenicu da je Vaš film u hrvatskoj javnosti prošao gotovo neopaženo?**

KNEZ: Nepobitna je činjenica da političkim i medijskim prostorom vladaju stare strukture jugoslavenskoga mentalnoga sklopa kojima nije cilj iznošenje istine. Bez jasne i čiste prošlosti nema izgradnje dobre budućnosti. Svi koji zagovaraju zaborav u ime mira ne čine ništa dobro narodu. Oni »hrane« hrvatski narod isprobanim metodama stigme ustaških zločina kako se ne bi otvorio prostor za iskren dijalog i spoznaju istine. S takvom postavkom jasno je da je moj film protuteza i uteg suprotnosti.

Film nedvosmisleno i jasno prikazuje činjenična stanja na koja vladajuća nomenklatura ne može imati protuargument. Jasna je blokada prema hrvatskoj javnosti, iako sam malo razočaran širinom i razinom institucija i pojedinaca koji su upleteni u tu priču skrivanja. No s obzirom na to da su vladajuće silnice ionako modelirane izvana, moj je primarni cilj dotaknuti upravo te centre, upoznati svjetsku populaciju. Stoga ignoriranjem filma čine mi veliku uslugu, rekao bih gotovo karizmatičnu.

Partizanski egzekutori obučavani su u inozemnim kampovima

Obrada povijesnih tema po meni treba biti jasna, linearna, obuhvatiti što veći broj suprotstavljenih strana kako bi istina bila što svjetlija, glas pravde što glasniji, poruka što snažnija i slika kompletna i nedvosmislena.

Komunističku partiju održala sve vrijeme postojanja Jugoslavije.

■ **Spremni ste ne samo na potpuno ignoriranje sadašnjih vladajućih medija u Hrvatskoj, nego i na uobičajene optužbe prevladavajućega ljevičarskoga javnog mnijenja o -nostalgiji za NDH, zbog toga što dovodite pod upitnik komunističke mitove o kojima se desetljećima nije smjelo raspravljati?**

KNEZ: Ignoriranja me nikad nisu brinula. Težim prema istini jer smatram da ju hrvatski narod zaslužuje znati i to će mu znanje pomoći skinuti sve te laži koje ga ugnjetavaju stoljećima. Svjetlo istine nam treba kako bismo raščistili povijesne nedoumice. Za optužbe se ne brinem jer je snaga argumenata i povijesnih činjenica na mojoj strani. Rođen sam davno nakon završetka Drugoga svjetskoga rata tako da o nostalgiji za NDH nema elemenata. Moje je srce uz one hrabre hrvatske ljude koji su kroz povijest težili,

borili se i dali sve što su mogli za legitimno formiranje države Hrvatske, za očuvanje života, za slobodu i prosperitet hrvatskoga nacionalnoga korpusa.

Ne može se graditi budućnost na lažima

■ **Jedno malo osobnije pitanje: Kako procjenjujete odnos sadašnjih hrvatskih vlasti, i vladajućih i oporbenih, prema rasvjetljavanju zločina u tragičnim povijesnim razdobljima hrvatskoga naroda?**

KNEZ: Zločini su sotonistička djela maloumnih. Svako zdravo društvo to mora osuditi i počinitelje izolirati i procesuirati. Želimo li živjeti u relativno zdravu društvo, to je prva zadaća koju moramo riješiti. Žalosan je vidjeti da predstavnici hrvatskih vlasti ne čine ništa na rasvjetljavanju zločina. Mislim tu na jedne i druge. To nije pitanje samo povijesne istine, nego i kulture i religije u neku ruku. Briga o čovjeku, o ljudskom

biću još nerođenu a začetu, onom u stanju cjelovite fizičke emanacije i u stanju prestanka ovozemaljskoga života, trebala bi biti prva briga i skrb izabranih predstavnika narodne vlasti. Naša politička vlast, vladajuća i oporbena, ujedinjena je u skrivanju zločina Titovih partizana isto kao i u skrivanju zločina iz Domovinskoga rata. Živimo u 21. stoljeću. Dinamika života je ubrzana, standard života sve bolji, ali ne može se graditi prosperitetna budućnost na lažima, skrivanju istine, neraščišćenim zločinima. Današnja je vlast u rukama onih koji ne mare za Boga, koji gotovo preziru vlastitu domovinu i podanici su stranih vladara.

Hrvatski narod vidi i osjeća nepravdu

■ **No za razliku od njih imali ste prigodu osjetiti »bilo« običnoga hrvatskoga puka kada je riječ o toj temi. Razlikuje li se on od medijsko-političkih krugova?**

KNEZ: Vjerujem u svoj hrvatski narod. Srce naroda, njegova emotivna emanacija poruka je istine, pravedni glas koji odzvanja nadaleko, koji baštini neizmjernu snagu i ljubav prema svomu domu, kulturi, povijesti. Ono što je najvažnije govori samomu dragomu Bogu o stanju u kojem jedan čovjek, cijeli narod živi. Sve su te nepravde vidljive, ostaju zauvijek upisane u duhovnu memoriju naroda. Hrvatski narod vidi i osjeća nepravdu. Lakše je bilo kad se znalo da je neprijatelj izvana. No u ovoj, današnjoj situaciji ljudi osjećaju da je politička nomenklatura u sprezi s medijima protunarodno orijentirana, da se skriva povijesna istina, da se promoviraju i zastupaju strani interesi umjesto domaćih, da su Hrvatsku pretvorili u privatnu korporaciju, što je više nego žalosno, štetno za nacionalne vrijednosti i krajnje nepravdno prema hrvatskomu čovjeku koji u vlastitoj domovini nema pravedne uvjete za napredak. Duboko vjerujem da je 80 posto našega naroda za rješenje i raščišćavanje povijesnih činjenica, da želi zdravu državu u kojoj će vrijednosti biti istina, poštenje, pravednost, očuvanje ljudskoga života, sloboda, pravo na sreću i bogatstvo. ■